

Andrzej Wyrwa

Łekno, st. 3, gm. Wągrowiec, woj.
pilskie, AZP 43-31/44

Informator Archeologiczny : badania 31, 248-249

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

wyrównawczych. Pozyskano bardzo nieliczny, jak na warunki miejskie, materiał zabytkowy w postaci fragmentów ceramiki naczyniowej oraz kafli miskowych. Materiał ten reprezentują egzemplarze o znacznej rozpiętości chronologicznej; od późnego średniowiecza do okresu nowożytnego i późno-nowożytnego.

Materiały przechowywane są w archiwum PSOZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

Lubieszewo, st. 2, gm. Nowy Dwór Gdański, woj. elbląskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

LUBIN–Stare Miasto, gm. loco, woj. legnickie

- miasto średniowieczne

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone od maja przez mgr. Romualda Piwko. Finansowane przez Lubelską Spółkę Inwestycyjną. Przebadano powierzchnię 1300 m².

Badania prowadzone były ze względu na roboty budowlane przy budowie budynków mieszkalnych i sieci instalacyjnych. Wykop obejmował kwartał ograniczony ulicami: Piastowską, Bolesława Chrobrego i rynkiem. Po zdjęciu nadkładu ziemi rozpoznano relikty zabudowy murowanej kwartału. W przeważającej mierze są to mury kamienne i kamiennie-ceglane spojone zaprawą wapienno-piaskową. Kilka piwnic miało ceglane sklepienia kolebkowe, wsparte na odsadzkach ścian nośnych. W paśmie zabudowy przylegającym do Rynku stwierdzono szcztątkowy układ wozówkowy cegieł gotyckich. Odkryta architektura może być datowana na późne średniowiecze, renesans oraz wiek XVII i XVIII oraz czasy współczesne. Na poziomie calca odkryto kilkadziesiąt obiektów archeologicznych. Jeden to budynek zrębowy z dobrze zachowanym progiem i pozostałościami po podłodze wykonanej z desek. Towarzyszyła mu niewielka zagroda, otoczona parkanem z pionowo ustawionych dranic. Inne obiekty to m.in. studnie drewniane o różnej konstrukcji, drewniany wodociąg, obiekt wykonany z nieokrowanych okrągłaków, wypełnisko – skórzane ścinki, grudki wapnia, kora dębowa, szambo oraz piec. Z wypełniska obiektów oraz poziomów użytkowych pozyskano ruchomy materiał zabytkowy. Głównie jest to ceramika, przedmioty drewniane, żelazne oraz skórzane. Ich analiza formalna i typologiczna pozwala wiązać go generalnie ze średniowieczem, późnym średniowieczem i renesansem.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie.

Badania nie będą kontynuowane.

Lublin-Rynek staromiejski i ul. Bramowa, gm. loco, woj. lubelskie - patrz: wczesne średniowiecze

Lublin-Stare Miasto, st. 1A - patrz: wczesne średniowiecze

ŁEKNO, st. 3, gm. Wągrowiec, woj. pilskie, AZP 43-31/44

- kościół cysterski
- cmentarz przykościelny
- relikty osadnictwa z wczesnego i późnego średniowiecza

Stacjonarne badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 21 czerwca do 5 sierpnia przez mgr. Andrzeja Wyrwę (Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Finansowane przez Ministerstwo Kultury i Sztuki w ramach programu „1000 lecie Zjazdu Gnieźnieńskiego”. Szesnasty sezon badań. Przebadano powierzchnię 126 m².

Celem badań było wyjaśnienie kolejnych faz osadniczych na zachód i południe od kościoła cysterskiego i cmentarza szkieletowego. Eksplorowano warstwy związane z wielorzędowym cmentarzyskiem szkieletowym na zachód i południe od fasady zachodniej kościoła. Odsłonięto dalszą część grobowca, którego dwie komory eksplorowano już w 1989 roku. Eksplorację we wszystkich wykopach doprowadzono do warstw grodowych. Zarejestrowano 38 grobów. Uzyskane dane wskazują, że cmentarz przy kościele cystersów funkcjonował przed 1330 rokiem.

Łęczna (Podzamcze), st. 2, gm. loco, woj. lubelskie - patrz: okres nowożytny

MIELNO, gm. loco, woj. koszalińskie, AZP 13-20

- kompleks elementów konstrukcyjnych, pochodzących z kilku średniowiecznych jednostek pływających (stocznia? wrakowisko? przystań?)

Ratownicze badania, przeprowadzone we wrześniu przez mgr. Marcina Przybytkę (Muzeum Narodowe w Szczecinie). Finansowane przez Muzeum Narodowe w Szczecinie. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 120 m².

Odkrycia obiektu dokonali pracownicy firmy „Ekoinstał” z Kołobrzegu podczas prac ziemnych, związanych z budową kolektora ścieków w Mielnie. Stanowisko zlokalizowane jest przy ulicy Kościelnej, na łące pomiędzy drogą do Mielenka a pasem wydmy nadmorskich, około 100 metrów na północ od drogi Mielno - Mielenko, 230 metrów na północny-zachód od kościoła w Mielnie, około 200 metrów na zachód od grodziska (?) (Olczak, Siuchniński 1986) lub też miejsca kultowego (Filipowiak 1967) – Mielno, stan. 2.

Prospekcja terenowa, poprzedzająca badania wykopaliskowe pozwoliła stwierdzić, że wrak spoczywa najprawdopodobniej w byłej, zachodniej zatoce (odnodze) Jeziora Jamno, obecnie (w wyniku procesów geomorfologicznych) całkowicie wypełnionej pokrywą torfów. Stanowisko zlokalizowane jest na podmokłej łące, oddzielonej od Morza Bałtyckiego pasmem wydmy. Teren ten był prawdopodobnie w przeszłości częścią olbrzymiego jeziora lagunowego. Jego pozostałości są w dalszym ciągu widoczne w krajobrazie okolic Mielna jako Jezioro Jamno (Choiński 1991). Lokalizacja stanowiska nie jest zaskoczeniem. Do tej pory znane są trzy inne średniowieczne wraki, znalezione w podobnych warunkach środowiskowych – na podmokłej łące przylegającej do Jeziora Łebsko (Kubacka 1998). Te dwa obszary są do siebie podobne pod wieloma względami. Oba jeziora mają podobne pochodzenie geologiczne – powstały z zatok morza litorynowego podczas regresji subborealnej około czterech tysięcy lat temu (Rosa 1963, Rotnicki 1994) i otoczone są przez ogromną liczbę stanowisk archeologicznych, datowanych od neolitu po późne średniowiecze (Lachowicz 1973).

Założony sondaż, o wymiarach 1 x 1 m, wykazał obecność pojedynczych elementów konstrukcyjnych jednostki pływającej w zniwelowanym wykopie budowlanym. W świetle powyższego faktu zaistniało prawdopodobieństwo, iż części konstrukcji obiektu, pomimo zniszczeń spowodowanych robotami ziemnymi, mogą jeszcze spoczywać na złożu pierwotnym. Ratownicze badania wykopaliskowe przeprowadzone przez Dział Morski MNS nastawione były na udokumentowanie ocalałych elementów konstrukcyjnych wraku. Obszar poddany eksploracji objął powierzchnię około 120 m². W trakcie badań wykonywano dokumentację rysunkową (dokumentacja czarno-biała, skala 1:20), fotograficzną (w kolorze) i opisową. Sytuacja stratygraficzna na badanym obiekcie układała się następująco:

1. torfiasty humus – miąższość ± 48 cm,
2. torf o barwie intensywnie czarnej – miąższość ±35 cm,
3. torf o barwie brunatno-zielonej – miąższość ±16cm,
4. torf o barwie brunatno-zielonej z domieszką szczątków organicznych – miąższość ± 22cm,
5. silnie spiaszczona glina barwy popielatej z domieszką szczątków organicznych i średnioziarnistego żwiru – calec.

W trakcie prowadzonych badań, oprócz elementów konstrukcyjnych jednostki pływającej pozyskano także: siedem fragmentów ceramiki średniowiecznej, dwa fragmenty kości zwierzęcych oraz zarejestrowano pozostałości niezidentyfikowanych konstrukcji drewnianych (być może pomostu?). Na elementy konstrukcyjne wraku łodzi, zarejestrowane w trakcie badań wykopaliskowych, złożyły się:

6. klepki pasów poszycia – 31 fragmentów,
7. wręgi – 1 zachowany w całości i 7 fragmentów,
8. stępka – 3 fragmenty,
9. stewa – zachowana w całości,
10. kołki – 3 sztuki,
11. kliny -7 sztuk.